

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 18C/98/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415210852
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Cviková
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2015:4415210852.2

Rozhodnutie

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou JUDr. Denisou Cvikovou v právnej veci navrhovateľov: v 1. rade: Q. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V.J.X. XXX/XX, V., občan SR a v 2. rade : F. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V.J.X. XXX/XX, V., občan SR, obaja právne zast.: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Kuzmányho 29, Košice. IČO: 47 234 66 proti odporcovi: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zast. : Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516 , o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8000059232 zo dňa 16.01.2007 uzavretá medzi účastníkmi je **n e p l a t n á**.

Odporca je **p o v i n ť** zaplatiť navrhovateľovi v 1. rade a v 2. rade náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia , a to na účet právneho zástupcu navrhovateľov, vo výške 599,03 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporca je **p o v i n ť** zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok vo výške 99,50 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovatelia v 1. a 2. rade sa návrhom doručeným súdu dňa 25.05.2015 v spojení s ich písomným vyjadrením z 02.06.2015 domáhali , aby súd určil neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov č. 8000059232 zo dňa 18.01.2007 uzatvorenú medzi účastníkmi konania a zaviazal odporcu nahraďiť navrhovateľom trovy konania. Svoj návrh odôvodnili tým, že odporca, ktorého jedným z predmetov činnosti je poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom, uzatvoril s navrhovateľmi ako spotrebiteľmi dňa 18.01.2007 Zmluvu o úvere č. 8000059232 na základe, ktorej im bol zo strany odporcu poskytnutý úver vo výške 1.992,03 eur (60.012,- Sk). Navrhovatelia sa zaviazali vrátiť odporcovi istinu úveru spolu s poplatkami v 36-ich mesačných splátkach po 110,77 eur. Navrhovatelia uviedli, že v nevedomosti v oblasti spotrebiteľských zmlúv nedokázali, posúdiť kvalitu predmetnej úverovej zmluvy a následne sa dostali do finančnej tiesne, keď snaha zaplatiť úroky z úveru, nebola v dôsledku ich výšky zvládnuteľná. Navrhovatelia mali za to, že ich neinformovanosť ako spotrebiteľov v tejto oblasti im nemôže byť na ujmu a domáhali sa určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré dojednanie nebolo medzi účastníkmi individuálne dohodnuté . Mali za to, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy závažným spôsobom zasahuje do majetku navrhovateľov, pretože nepodlieha žiadnemu posudzovaniu súdom či iným nezávislým tribunálom. Navrhovatelia mali za to, že zmluva o úvere je neprehľadná a pre bežného spotrebiteľa nepochopiteľná. Dohoda o zrážkach zo mzdy vyvoláva nerovnováhu v postavení veriteľa a spotrebiteľa, keďže inštitút zrážok zo mzdy neprimerane uľahčuje veriteľovi vymoženie svojej pohľadávky aj v časti, v ktorej je založená na nekalých podmienkach. Navrhovatelia poukázali na skutočnosť, že zmluva o úvere obsahu väčšie množstvo ustanovení, ktoré možno kvalifikovať ako neprijateľné zmluvné podmienky a ustanovení, ktoré sú v rozpore so zákonom

a dobrými mravmi. Za najrozpornejšie ustanovenie, ktoré je v zrejmom a hrubom rozpore s dobrými mravmi, považovali navrhovatelia ustanovenia týkajúce sa RPMN. RPMN v zmluve o úvere dosiahla výšku 62,40%. Navrhovatelia považovali takúto výšku RPMN v rozpore so zákonom ako aj dobrými mravmi, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech navrhovateľov, spotrebiteľov. V tejto súvislosti poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/3/2011, v ktorom súd posúdil dohodu o úrokoch prevyšujúcich úroky požadované v bankách za absolútne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi, ďalej rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/313/2010, ktorým dohodnuté úroky vo výške presahujúcej takmer trojnásobne obvyklé úroky v bankách pri úveroch pre fyzické osoby v rovnakom období posúdil za dohodnuté v rozpore s dobrými mravmi a nakoniec rozhodnutie Krajského súdu v Ostrave sp.zn. 16ICm/944/2010. Ďalej navrhovatelia poukázali na skutočnosť, že obligatórne údaje obsiahnuté v zmluve o úvere boli doplnené až po prijatí návrhu na uzavretie zmluvy zo strany navrhovateľov. Dňa 16.01.2007 podali navrhovatelia žiadosť o poskytnutie úveru č. 8000059232. Dňa 18.01.2007 bola táto žiadosť doplnená o údaje v bode 6 a prišlo k zmene údajov o predpokladanej RPMN. Odporca teda pochybil, keď nedodrжал podľa § 3 ods. 5 z.č. 258/2001 Z.z. povinnosť, písomne informovať spotrebiteľa o zmluvných podmienkach pred uzavretím zmluvy o úvere. Právo spotrebiteľa na informácie považovali navrhovatelia za najzákladnejšie právo, z ktorého porušenia dospeli k záveru o absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere. Tým, že návrh zmluvy o úvere bol dňa 18.01.2007 doplnený a sčasti aj zmenený, navrhovatelia mali za to, že zmluva o úvere nebola platne uzatvorená. Odporca získal od navrhovateľov plnenie nad rámec istiny úveru prostredníctvom zrážok zo mzdy vykonávaných na základe dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 18.01.2007 a následnej žiadosti o zrážky zo mzdy, čím navrhovatelia odôvodňovali absolútnu neplatnosť zmluvy od jej počiatku. Navrhovatelia zaplatili odporcovi sumu vo výške 4.316,- eur, teda o 2.323,97 eur vyššiu peňažnú sumu, na akú odporcovi vznikol nárok. Naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy je podľa navrhovateľov v zmysle ustálenej judikatúry všeobecných súdov SR daný u spotrebiteľa vždy. V tejto súvislosti navrhovatelia poukázali na analogické rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/358/2009.

Odporca s návrhom navrhovateľov nesúhlasil a navrhoval ho v celom rozsahu ako nedôvodný zamietnuť. Vo svojom písomnom vyjadrení vo veci samej zo dňa 04.09.2015 uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy ako právny inštitút a spôsob zabezpečenia pohľadávky nie je zaraditeľný v rozsahu, v akom zodpovedá zákonnej úprave pod pojem neprijateľná podmienka. Zabezpečenie pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy na základe dohody o zrážkach zo mzdy bolo v čase uzavretia dotknutej dohody o zrážkach zo mzdy prípustné, teda zákonná úprava tento spôsob zabezpečenia záväzkov povoľovala, preto nie je na mieste záver o neprípustnej forme zabezpečenia. Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola ani po novele z.č. 102/2014 Z.z., ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 250/2007 Z.z. vylúčená zo spôsobov zabezpečenia záväzkov vzniknutých zo spotrebiteľských vzťahov a nespĺňa podľa odporcu zákonnú definíciu neprijateľnej podmienky. Odporca poukázal na skutočnosť, že pri prijímaní zákona č. 102/2014 Z.z. bola v legislatívnom procese konštatovaná zlučiteľnosť so všetkými záväzkami SR z medzinárodných zmlúv a unijného práva vrátane Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993. Účelom dohody o zrážkach zo mzdy je zabezpečenie pohľadávky a jej úhrada, pričom dohoda nemusí podliehať žiadnej autorizácii. Odporca napadol aj tvrdenie navrhovateľov o formulárovej podobe dohody, z ktorej automaticky vyplýva jej neplatnosť, ako aj ich povinnosti dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvoriť. Z faktického konania navrhovateľov nevyplýva podľa odporcu, nedostatok vedomosti o tom, že súčasťou zmluvy o úvere je aj dohoda o zrážkach zo mzdy, resp. ich nesúhlas alebo výhrady s touto dohodou. Skutočnosť, že navrhovatelia akceptovali obsah zmluvy o úvere vyložil odporca tak, že sledovali získanie finančných prostriedkov so všetkými podmienkami, s ktorými bolo poskytnutie finančných prostriedkov spojené. Prejav vôle nie je možné deliť na parciálne časti ale predstavuje komplexné vyjadrenie súhlasu s určitým stavom vyjadreným práve v samotnej zmluve o úvere. Odporca považoval za nesporné, že navrhovatelia mali záujem získať finančné prostriedky a za týmto účelom uzatvorili zmluvu o revolvingovom úvere s obsahom, ktorý zodpovedá jej predloženému vyhotoveniu. Nakoniec odporca poukázal na skutočnosť, že spotrebiteľ v zmysle žiadneho zákona nemá právo na poskytnutie úveru, resp. úveru bez akéhokoľvek zabezpečenia.

Na pojednávané konané dňa 08.09.2015 sa odporca nedostavil, svoju neprítomnosť ospravedlnil elektronickým podaním zo dňa 04.09.2015, ktoré doplnil dňa 08.09.2015 písomne a to z dôvodu hospodárnosti súdneho konania a nezvyšovania hotových výdavkov. O odročenie pojednávania odporca nepožiadaval, preto súd pojednával podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti odporcu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, obsahom návrhu navrhovateľov zo dňa 14.05.2015, Žiadosťou/Zmluvou o revolvingovom úvere č. 8000059232 z 26.01.2007, pripojenou výzvou - odpoveďou z 02.10.2013, žiadosťou o vykonávanie zrážok zo mzdy z 18.02.2014, rozpisom zrážok pre

odporcu od 02/2014 do 04/2015, prehľadom zrážok (príloha mzdového listu) EURO-PERSONAL, s.r.o. za rok 2011, rok 2012, rok 2013 a rok 2014, prehľadom zrazených zrážok vyhotoveného Startpeople, s.r.o., výpisom z obchodného registra odporcu a ďalších a zistil tento skutkový a právny stav:

Odporca je zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I. od 24.07.2000, pričom predmetom jeho činnosti je od 25.08.2003 okrem iného aj poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov (výpis odporcu z obchodného registra).

Navrhovatelia ako dlžník a spoludlžník a odporca ako veriteľ uzatvorili dňa 16.01.2007 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8000059232, na základe ktorej odporca poskytol navrhovateľom peňažnú sumu výške 60.012,- Sk a navrhovatelia sa zaviazali uhrádzať odporcovi mesačné splátky vrátane úroku vo výške 3337,- Sk (ďalej len „zmluva o revolvingovom úvere“). V zmluve o revolvingovom úvere účastníci dohodli celkovú sumu splátok úveru, úrokov a poplatku vo výške 120.024,- Sk, splatnosť úveru 36/24 a uviedli výšku RPMN predstavujúcu 62,40%. V bode 7 zmluvy o revolvingovom úvere bola obsiahnutá dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorú účastníci uzatvorili v súlade s § 551 Občianskeho zákonníka. Pohľadávka odporcu bola špecifikovaná ako úver vo výške uvedenej v bode 6 zmluvy o revolvingovom úvere, spolu so zmluvnými pokutami a nákladmi súdneho/rozhodcovského konania. Na základe predloženia predmetnej dohody boli zamestnávateľa navrhovateľov povinní vykonávať v prospech odporcu mesačné zrážky zo mzdy navrhovateľov, a to minimálne vo výške mesačnej splátky dohodnutej v bode 6 zmluvy o revolvingovom úvere. Účastníci sa dohodli, že zrážky zo mzdy budú vykonávané zamestnávateľom až do doby, pokiaľ odporca písomne neoznámí zamestnávateľovi, že všetky jeho pohľadávky vzniknuté na základe alebo v súvislosti so zmluvou o revolvingovom úvere sú splatené. Navrhovatelia súhlasili s predložením dohody o zrážkach zo mzdy zamestnávateľovi kedykoľvek v priebehu platnosti zmluvy o revolvingovom úvere. Z obsahu výzvy - odpovede spoločnosti EURO-PERSONAL s.r.o. zo dňa 02.10.2013 zistil súd, že zamestnávateľ navrhovateľa v 1.rade vykonával zrážky zo mzdy v prospech odporcu od 09/11 pre pohľadávku vo výške 4589,24 eur. Zo žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy z 18.02.2014 súd zistil, že odporca požiadal mzdovú učtáreň spoločnosti START PEOPLE, s.r.o., zamestnávateľa navrhovateľky v 2. rade, aby vykonával zrážky zo mzdy navrhovateľky v maximálnej možnej výške a tieto poukazoval na účet odporcu. Odporca v žiadosti uviedol celkový dlh zo zmluvy o revolvingovom úvere ku dňu 18.02.2014 vo výške 6522,57 eur. Z rozpisu zrážok od 02/2014 do 04/2015 (č.l.7) v spojení s prehľadom zrazených zrážok, ktoré boli vyhotovené spoločnosťou START PEOPLE, s.r.o., zamestnávateľom navrhovateľky v 2. rade, zistil súd, že v období, ktorého sa prehľady týkajú, teda v období 02/2014 až 07/2015 vykonal zamestnávateľ navrhovateľke v 2.rade v prospech odporcu, zrážky zo mzdy v celkovej výške 2957,28 eur. Z obdobného prehľadu zrážok vyhotoveného spoločnosťou EURO-PERSONAL, s.r.o., zamestnávateľom navrhovateľa v 1. rade zistil súd, že v období od 01/2011 až 09/2014 vykonal zamestnávateľ navrhovateľovi v 1. rade v prospech odporcu, zrážky zo mzdy v celkovej výške 1680,- eur.

Z výsluchu navrhovateľov súd zistil, že navrhovatelia uzatvorili s odporcom zmluvu o revolvingovom úvere a odporcu ako spoločnosť ponúkajúcu úvery si vybrali z dôvodu možnosti čerpať úver v krátkom časovom období. Finančné prostriedky z poskytnutého úveru použili navrhovatelia na zaplatenie provízie agentúre, ktorá sa im zaviazala sprostredkovať zamestnanie v zahraničí a v tejto súvislosti aj na zloženie depozitu vo výške 600,- libier. Na tieto účely potrebovali úverové prostriedky čerpať rýchlo a takýto spôsob čerpania im ponúkal práve odporca, preto si vybrali spoločnosť odporcu. Zmluvu o revolvingovom úvere uzatvárali navrhovatelia v N. D.. Odporca uzatvoril s navrhovateľmi zmluvu po predložení potvrdenia o zamestnaní navrhovateľov, pričom o obsahu úverovej zmluvy účastníci nerokovali, odporca im predložil formulár, ktorí navrhovatelia následne podpísali. Poskytnutý úver vo výške 60.000,- Sk zo začiatku navrhovateľa aj splácali, až do momentu keď sa dostali do finančnej núdze a neboli schopní úver splácať. Sprostredkovanie práce v zahraničí sa nerealizovalo.

Podľa § 551 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení k 18.01.2007 (ďalej aj OZ) uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľskej zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa ustanovení čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa ustanovení čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7.

Podľa ustanovení čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 80 písm. c) O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Predmetom konania bol návrh navrhovateľov na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy zo zmluvy o revolvingovom úvere uzatvorených dňa 16.01.2007, teda návrh ktorým si navrhovatelia uplatnili v zmysle § 80 písm. c) O.s.p., určenie neplatnosti dohody. Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c) O.s.p., musí byť naliehavý. Súd preto musel najskôr skúmať existenciu naliehavého právneho záujmu, teda posúdiť, či podaná žaloba je vhodným procesným nástrojom ochrany práva navrhovateľov, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo navrhovateľa ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Súd dospel k záveru, že existencia naliehavého právneho záujmu navrhovateľov na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy je daná, pretože vyhovujúce súdne rozhodnutie môže zastaviť vykonávanie zrážok zamestnávateľom zo mzdy navrhovateľov, ktoré sa realizuje na základe dohody o zrážkach zo mzdy. Podľa obsahu dohody o zrážkach zo mzdy nemajú navrhovatelia právo túto dohodu akýmkoľvek spôsobom jednostranne ukončiť (výpoveďou, odstúpením) a z vyjadrení na pojednávaní vyplynulo, že sa v tomto smere márne pokúšali o dohodu s odporcom. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že zamestnávatelia navrhovateľov vykonávajú v prospech odporcu zrážky zo mzdy navrhovateľov, preto mal súd za preukázanú existenciu naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

Zákon č. 150/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov, zakotvil s účinnosťou od 1. 4. 2004, t. j. pred uzatvorením spornej zmluvy do nášho právneho poriadku inštitút spotrebiteľských zmlúv. Zmyslom ochrany spotrebiteľa je ochrana osôb, ktoré sa zúčastňujú na právnych vzťahoch trhového hospodárstva, avšak nie kvôli dosiahnutiu zisku. Charakteristickou črtou európskeho spotrebiteľského práva je ochrana slabšej zmluvnej strany a stieranie hranice medzi právom súkromným a verejným. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačení tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať a jedinou jeho alternatívou je prijatie, resp. odmietnutie návrhu. Význam spotrebiteľských zmlúv možno vidieť v rovine zvýšenej ochrany slabšieho prvku záväzkového vzťahu - spotrebiteľa a jeho práva. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym

dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa. Spoločným znakom tejto novej kogentnej právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že účastníci uzatvorili zmluvu o revolvingovom úvere a v rámci jej bodu 7 dohodu o zrážkach zo mzdy. Zmluvu o revolvingovom úvere posúdil súd ako spotrebiteľskú zmluvu, ktorá obsahuje aj dohodu o zrážkach zo mzdy ako jej neoddeliteľnú súčasť, preto ako taká podlieha kontrole v rámci ochrany spotrebiteľa. Spotrebiteľskou zmluvou je zmluva, ktorá sa uzatvára za rovnakých zmluvných podmienok s väčším počtom spotrebiteľov, pričom tieto podmienky sú vopred pripravené dodávateľom a spotrebiteľ nemôže ovplyvniť ich obsah. To znamená, že k zmluvným podmienkam môže spotrebiteľ buď pristúpiť, resp. nepristúpiť ale nemá možnosť takéto podmienky zásadným spôsobom modifikovať. Spotrebiteľskou zmluvou je preto akákoľvek súkromnoprávna zmluva s uvedenými znakmi, a to bez ohľadu na skutočnosť, či je ako zmluvný typ upravená v Občianskom zákonníku, Obchodnom zákonníku alebo v inom osobitnom zákone. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že odporca uzatvoril zmluvu o revolvingovom úvere s navrhovateľmi ako fyzickými osobami - nepodnikateľmi, pri ktorých nebolo preukázané a ani tvrdené, že pri uzatvorení zmluvy konali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z predmetu činnosti odporcu zapísaného v príslušnom obchodnom registri vyplýva, že odporca v rámci svojho predmetu podnikania poskytuje úvery nebankovým spôsobom. Odporca napĺňa teda legálnu definíciu dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a navrhovateľa definíciu spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka a zmluva o revolvingovom úvere uzatvorená medzi účastníkmi a to aj s poukazom na jej obsah a formu je spotrebiteľskou zmluvou. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že záväzkový vzťah navrhovateľov a odporcu založený zmluvou o revolvingovom úvere je nevyhnutné posudzovať podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ide o spotrebiteľský vzťah.

Z obsahu zmluvy o úvere ako aj usporiadania jej jednotlivých ustanovení a kontraktačného procesu tak, ako ho popísali pri výsluchu účastníci konania vyplynulo, že zmluva o revolvingovom úvere uzatvorená medzi účastníkmi je tzv. adhézna alebo formulárová zmluva. Jej neoddeliteľnou súčasťou bola aj Dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej navrhovateľa súhlasili, aby im boli vykonané zrážky zo mzdy, a to minimálne vo výške mesačnej splátky uvedenej v zmluve o revolvingovom úvere. V predmetnej dohode navrhovateľa súhlasili, že veriteľ je oprávnený túto dohodu predložiť zamestnávateľovi kedykoľvek v priebehu platnosti zmluvy o revolvingovom úvere. Dohodu o zrážkach zo mzdy boli navrhovateľa nútení podpísať, ak chceli uzatvoriť zmluvu o revolvingovom úvere, keďže táto tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľ nútený kedykoľvek v platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly uplatnenej veriteľom na základe neprijateľných klauzúl, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi navrhovateľmi a odporcom k zmluve o revolvingovom úvere č. 8000059232 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 a 5 OZ z dôvodu, že navrhovateľa ako spotrebiteľa boli nútení predmetnú dohodu vo vzťahu k odporcovi ako veriteľovi podpísať ako neoddeliteľnú súčasť formulárovej zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru a tým sa dobrovoľne podrobiť vykonávaným zrážkam bez možnosti zabránenia ich vykonávania za predpokladu, že tieto sú uplatňované veriteľom z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. z neplatnej časti právneho úkonu pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi. Nakoľko uvedený zabezpečovací inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, súd je toho názoru, že spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriaďiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly, prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa a z uvedeného dôvodu súd dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotil ako neprijateľnú a tým aj neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 až 6 OZ a návrhu v plnom rozsahu vyhovel. Inak uvedené, dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená účastníkmi z úverovej zmluvy je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, pretože spotrebiteľ je nútený kedykoľvek v čase platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly a

teda ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka. Dlžník preto tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Z tohto dôvodu moc nad majetkom navrhovateľa je koncentrovaná v rukách veriteľa - odporcu, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia jeho majetku nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva poskytuje odporcovi ako veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie jeho majetku a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnenie v rozpore s kolíznymi ustanoveniami zákona. Dohoda o zrážkach zo mzdy je teda zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobcu a je v rozpore s § 53 OZ. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offo súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť.

Naviac súd uvádza, že vzťahy založené zmluvou o revolvingovom úvere sa riadia ustanoveniami z.č. 258/2001 Z.z., pretože ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, keď predmetom tejto zmluvy je na jednej strane záväzok veriteľa poskytnúť spotrebiteľom úver a na druhej strane záväzok spotrebiteľov úver vrátiť a uhradiť celkové náklady. V zmysle § 4 ods. 5 z.č. 258/2001 Z.z. v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere nemôže veriteľ od spotrebiteľa požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. V tomto prípade absentuje v zmluve o revolvingovom úvere dohoda, resp. určenie úrokov. Zmluva revolvingovom úvere uvádza vo svojom bode 6 len celkovú sumu splátok úveru, úrokov a poplatkov, z ktorého dojednania nie je možné žiadnym spôsobom dovodiť konkrétnu výšku úroku. Na základe uvedeného odporca nie je oprávnený požadovať od navrhovateľov akékoľvek úroky, napriek tomu prijal zrážky zo mzdy navrhovateľov v celkovej výške 4637,28 eur, ktorá výrazne prevyšuje peňažné prostriedky poskytnuté odporcom navrhovateľom vo výške 60.012,- Sk spolu s poplatkom za uzatvorenie zmluvy vo výške 1500,- Sk.

O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľom, ktorí mali vo veci plný úspech priznal náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie práva proti odporcovi, ktorý vo veci úspech nemal. Navrhovatelia si nárok na náhradu trov konania uplatnili a v zákonnej lehote aj vyčíslili. Súd priznal navrhovateľom nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby, a to prevzatie a príprava zastúpenia, návrh na začatie konania z 14.05.2015 a účasť na pojednávaní dňa 08.09.2015 spolu vo výške 218,76 eur. V súlade s § 11 ods. 1 písm. a) vyhl.č. 655/2004 Z.z. odmena za jeden úkon právnej služby predstavovala 64,53 eur a režijný paušál v roku 2015 predstavoval 8,39 eur. Súd nepriznal navrhovateľom odmenu za úkon návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, pretože v tomto konaní takýto návrh podaný nebol. Ďalej súd priznal navrhovateľom náhradu za stratu času právneho zástupcu pri ceste z miesta sídla advokátskej kancelárie na súd na pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 08.09.2015 a späť, t.j. Košice -Nové Zámky a späť a to v súlade s § 17 ods. 1 vyhl.č. 655/2004 Z.z. vo výške spolu 223,68 eur (16 začatých polhodín x 23,98 eur) a cestovné vo výške spolu 156,59 eur za cestu autom na pojednávanie dňa 08.09.2015 Košice - Nové Zámky a späť pri 604 km a paušálnej náhrade za 1km vo výške 0,183 eur, cene benzínu 1,23 eur/liter a spotrebe motorového vozidla Opel Astra 6,20l/100km. Trovy právneho zastúpenia potom predstavovali spolu 599,03 eur. V súlade §149 ods. 1 O.s.p. zaviazal súd odporcu zaplatiť náhradu trov konania na účet právneho zástupcu navrhovateľov.

Navrhovateľ je ako spotrebiteľ v tomto súdnom konaní podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj citovaného zákona) oslobodený od súdnych poplatkov, v konaní mal úspech a preto súd rozhodol o povinnosti odporcu zaplatiť súdny poplatok vo výške 99,50 eur podľa § 2 ods. 2 k položkám 1 písmeno b) sadzobníka súdnych poplatkov citovaného zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, v dvoch vyhotoveniach, cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (205 ods. 1 O.s.p.). Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno

odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.). Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie súdu, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.